

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U102201

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-07-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стоколоса Тарас Андрійович

2. Stokolosa Taras A.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Гуманітарні науки. Історія та археологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-07-2021

Спеціальність за освітою: "Історія"

Місце роботи здобувача: АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"

Код за ЄДРПОУ: 14360570

Місцезнаходження: вул. Грушевського, 1д, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національний банк України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 58.053.009

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 65.01.09, 03.19.21

Тема дисертації:

1. «Розвиток борошномельної промисловості на Правобережній Україні у другій половині XIX – на початку XX ст.».

2. "Development of the flour-milling industry of Right-Bank Ukraine in the second half of the XIX – the beginning of XX century"

Реферат:

1. Актуальність теми визначається необхідністю комплексного дослідження розвитку борошномельного виробництва на території Правобережної України у другій половині XIX – на початку XX ст., висвітленням місця галузі у соціально-економічному житті краю. Врахування особливостей розвитку економіки українських земель у досліджуваний період разом із її досягненнями, кризовими явищами та непослідовною політикою держави. Саме тому доцільно проаналізувати альтернативні методи та форми господарського розвитку України в теперішніх умовах. Досягненню поставленої мети, сприяє комплексне дослідження та

характеристика розвитку борошномельного виробництва у другій половині XIX – на початку XX ст. на території Київської, Подільської та Волинської губерній. Актуальність досліджуваної тематики також зумовлюється тим, що у вітчизняній та зарубіжній історичній науці приділялося досить мало уваги проблематиці розвитку борошномельного виробництва на Правобережній Україні у другій половині XIX – на початку XX ст. Мета – комплексно дослідити та охарактеризувати розвиток борошномельної промисловості на території Правобережної України у другій половині XIX – на початку XX ст. Об'єкт дослідження – соціально-економічні процеси, які відбувалися на Правобережній Україні у досліджуваний період. Предмет дослідження – розвиток борошномельної промисловості на Правобережній Україні у другій половині XIX – на початку XX ст. Хронологічні рамки роботи визначені його тематичною спрямованістю і охоплюють період з другої половини XIX ст. (з 1861 р. – скасування кріпосного права) до початку XX ст. (1914 р., коли економіка почала спрямовуватись на забезпечення ведення військових дій). Такий підхід дозволив проаналізувати та дослідити особливості і характерні риси розвитку борошномельного виробництва на території Київської, Подільської та Волинської губерній у зазначений період. Територіальні межі охоплюють кордони трьох правобережних губерній України, які входили до складу Російської імперії, зокрема: Київської, Подільської та Волинської. На сьогодні ці території охоплюють межі Вінницької, Хмельницької, Рівненської, Волинської, Київської, Житомирської, Черкаської, а також, частково – Одеської, Тернопільської та Кіровоградської областей. Наукова новизна отриманих результатів полягає в наступному: уперше: • проведено комплексне дослідження борошномельного виробництва Правобережної України у пореформений період, що дало змогу відтворити умови соціально-економічного розвитку українського суспільства у другій половині XIX – на початку XX ст. ; • введено до наукового обігу значну кількість архівних матеріалів, які раніше не використовувалися дослідниками, що дозволило висвітлити недосліджені аспекти функціонування борошномельної промисловості на території Київської, Подільської та Волинської губерній; • аналіз процесу формування працівників у борошномельній промисловості сприяв становленню основних джерел їх поповнення, чисельності, умовам праці, розмірам заробітної плати, а також організації техніки безпеки на млинах; • висвітлено вплив прогресивних державних реформ другої половини XIX ст. на розвиток борошномельної галузі досліджуваного періоду, що свідчить про намагання Російської імперії реорганізувати економічне життя країни на основі ринкових відносин; поглиблено: • дослідження еволюції матеріально-технічної бази борошномельної промисловості на Правобережній Україні у другій половині XIX – на початку XX ст., яке дозволило охарактеризувати основні типи млинів та їхні конструктивні особливості, простежити процес промислового перевороту у галузі; • вивчення інфраструктури та продуктивності борошномельних підприємств на території Київської, Подільської та Волинської губерній, що дало можливість простежити динаміку розвитку виробництва; • порівняння залізничного, водного та сухопутного транспорту дозволило визначити значення транспортної мережі для розвитку внутрішньої і зовнішньої торгівлі борошномельними продуктами; набуло подальшого розвитку: • аналіз змін у нормативно-правових актах, на основі яких здійснювали свою діяльність борошномельні підприємства Правобережної України у досліджуваний період; • дослідження основних форм внутрішньої торгівлі борошномельною продукцією на території Правобережжя. Практичне значення дослідження полягає в тому, що результати дисертації можна використати: викладачами закладів вищої освіти у викладанні курсів історії України, економічної історії України, історії українського селянства; студентами і магістрантами під час навчання та підготовки курсових, бакалаврських та магістерських робіт; вчителями – під час викладання шкільного курсу історії України. Представлені у дисертації матеріали збагачують зміст навчальних дисциплін.

2. The actuality of the research is determined by the need for a comprehensive study of the development of flour-milling production in the Right-Bank Ukraine in the second half of the XIX – the beginning of XX century, illustration of the place of the industry in the socio-economic life of the region. Taking into account the peculiarities of the development of the economy of the Ukrainian lands in the studied period together with its achievements, crisis phenomena and inconsistent state policy. That is why it is advisable to analyze alternative methods and forms of economic development of Ukraine in the current conditions. Achieving this goal is facilitated by a comprehensive study and characterization of the development of flour-milling production in the

second half of the XIX – the beginning of XX century on the territory of Kyiv, Podil and Volyn governorates. The actuality of the research topic is also determined by the fact that domestic and foreign historical science paid very little attention to the development of flour-milling production in the Right-Bank Ukraine in the second half of the XIX – the beginning of XX century. The aim of the research is to comprehensively study and characterize the development of the flour-milling industry on the territory of the Right-Bank Ukraine in the second half of the XIX – the beginning of XX century. The object of research – socio-economic processes that took place on the Right-Bank of Ukraine during the studied period. The subject of research is the development of the flour-milling industry in the Right-Bank Ukraine in the second half of the XIX – the beginning of XX century. The chronological framework of the work is determined by its thematic focus and covers the period from the second half of the XIX century (since 1861 – the abolition of serfdom) to the beginning of XX century (1914, when the economy began to focus on ensuring hostilities). This approach allowed to analyze and investigate the features and characteristics of the development of flour-milling production in Kyiv, Podil and Volyn governorates during this period. Territorial boundaries cover the borders of the three Right-Bank governorates of Ukraine, which were part of the Russian Empire, in particular: Kyiv, Podil and Volyn. Today, these territories cover the borders of Vinnytsia, Khmelnytsky, Rivne, Volyn, Kyiv, Zhytomyr, Cherkasy, as well as, partly – Odessa, Ternopil and Kirovohrad regions. The scientific novelty of the obtained results is as follows: for the first time: • conducted a comprehensive study of flour-milling production of the Right-Bank Ukraine in the post-reform period, which allowed to recreate the conditions of socio-economic development of Ukrainian society in the second half of the XIX – the beginning of XX century; • a significant number of archival materials that were not previously used by researchers were introduced into scientific circulation, which allowed to cover unexplored aspects of the functioning of the flour-milling industry in the territory of Kyiv, Podil and Volyn governorates. • analysis of the process of formation of workers in the flour industry contributed to the formation of the main sources of their replenishment, number, working conditions, wages, as well as the organization of safety at the mills; • highlights the impact of progressive state reforms of the second half of the XIX on the development of the flour-milling industry of the studied period, which indicates the efforts of the Russian Empire to reorganize the economic life of the country on the basis of market relations; in-depth: • research of the evolution of the material and technical base of the flour-milling industry on the Right-Bank Ukraine in the second half of the XIX – the beginning of XX century, which allowed to characterize the main types of mills and their design features, to trace the industrial revolution in the industry; • study of the infrastructure and productivity of flour mills in the Kyiv, Podil and Volyn governorates, which made it possible to trace the dynamics of production; • comparison of railway, water and land transport allowed to determine the importance of the transport network for the development of domestic and foreign trade in flour-milling products; was further developed: • analysis of changes in regulations on the basis of which the flour-milling enterprises of the Right-Bank Ukraine carried out their activities in the studied period; • research of the main forms of domestic trade in flour-milling products on the territory of the Right-Bank Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Москалюк Микола Миколайович
2. Moskaliuk Mykola M.

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федьков Олександр Миколайович
2. Fedkov Oleksandr Mykolayovych

Кваліфікація: к.і.н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Донік Олександр Миколайович
2. Donik Alexander M.

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кліш Андрій Богданович

2. Klish Andriy Bohdanovych

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Старка Володимир Васильович

2. Starka Volodymyr

Кваліфікація: к.і.н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Зуляк Іван Степанович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Зуляк Іван Степанович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.